

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【卡那卡那富語】 高中學生組 編號 3 號

tamu vunai tamna niurina 'una

Taiwan Yencu mincu kacaua 'una poiisua 百步蛇 tamna 'una. paira cu vanai 'una iisua, matanganai na vunai. makai Sumukun, 'una nguani tamna vunai “kaviaz” kisuu. Sumukun tamna kari, sua kaviaz ia “tangria”.

manasu 'una nguani tamna 'una poiisua 'inia. iikita Kanakanavu, pasiun mita 百步蛇 “tamu vunai” kisuu. tia mu'uru'uru “tamu” misee. sua “tamu” ia, siarupaca mita marisusuna mamarurang. makai tamu saruna, tamu nanaku. neni vanai 'urupacuu na tamu vunai? 'una 'una makasi, miaa miana miana miana. 'una Kanakanavu tamna kinaru'uvu, miaranau cu muru'ucangu. nakai koo pa kamanumanu. maraa ka'anu macangcangaru.

'una ucuan taniara. makai miana matirupangu cu mu'uma. matarai cu taniaru, tia cu pui'i tanasa. surumu tumatimana 'esi na 'itu'itunu, makai

'una 'a'ai tumatang. makacang mukusa 'inia mincau, cucuru niarakicacu! tacini 'a'ai sarunai. ariviu nguani. pacupungu! manasu 'esi na cikiringa sua nguain tamna mamarang. moon 'inia nguani maritaru! maritaru! mapitu'u cu! varungana cu! 'akia cau arapipiningi. moravu cu 'a'ai, ka'anu tarasangai tumatang. ka'anu cu maritaru, ariviciun kucu tanasa! makasua! pakaiun cu takacicini tamna manu 'apacuvuru aratatia.

marivivini, 'una cu takacicini tamna manu. minkana'ua cu manu sarunai, matarava cu tia muru'ucangu cenana. nakai 'akia cupungu tia muru'ucangu. ucani maamia cupungu tia miacara cuma cina. makasua marangu cu cuma cina, araka cu! muru'ucangu cu nguain tamna kinvavara. 'una cu manu, 'una cu nanamu. tuiisua cu tamu sua nguain.

'una ucani taniara. surumu niara'akia sua tamu iisua. 'akia cau tavara'u 'acuu nanu nguain? marikupu tia arisikiun nguain tamna tino'unaa 'aravang.

'esi na nguain tamna nakunaku tataru, cucuru 'itumuru rapatu vunai. 'una tatia, 'una ti'ingai. tamu vunai tamna rapatu kavangvang. iimua 'una cu niurina 'una Kanakanavu. sua niarivi kinaru'uvu na 'itu'itunu 'a'ai ia, manu tamu vunai kani. sii cucuru patimanungun nguani 'apacuvuru. vanai tia mapui'i sikaru'u, ka'anu cu muru'ucangu. makasua matimanungu miacara cani pininga iisua. marangu cu matarava cu tamu kisuu. pui'i cu vunai tamna capai, aratukunu cau tamna siacuvuru. iimua, matarava masini. pasiun cu Kanakanavu sua 百步蛇 “tamu” kisuu.

百步蛇的傳說

很多族群有「百步蛇」的傳說故事，對百步蛇有不同的稱呼。布農族的蛇類有稱為「kaviaz」是「朋友」的意思，可能與傳說故事有關。我們卡那卡那富族稱呼百步蛇為「tamu vunai」，要先冠上「tamu」的說法。「tamu」一詞我們平時是用來稱呼長輩的用語，如祖父；祖母。怎麼也用來稱呼百步蛇呢？

傳說，有對夫妻已結婚一段時間，卻沒有生出小孩。有天，太陽下山要收工回家時，突然聽到在斷崖的方向，似有嬰兒的哭聲，前往查看，是一位男嬰，心想他的父母應該在附近，就在抱著小孩在原地等到深夜都沒看到人影。嬰兒也餓的哭鬧了，就先帶回家，被夫妻視同己出扶養長大。

之後，夫妻也親生了兒女，後來嬰兒也到了可以結婚的年紀都沒有結婚的念頭，一心一意照顧父母到父母老邁往生，他的手足都結婚生子，他也升格為爺爺。

有天，爺爺突然消失，沒人知道去向？家人在他的床鋪底下發現大大小小的百步蛇的蛇皮。

族人才有此傳說，夫妻在斷崖上抱來扶養的嬰兒是百步蛇的化身，他為了報恩不結婚，全力照顧家人，年邁到了祖父的輩分，才恢

復蛇的原形離開人類的生活，直到現在族人仍稱呼百步蛇為「tamu」。